

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND 20 november

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET / ò CMO INTRODUCTIE - II

DE RECHTEN VAN HET KIND

Op de wereld leven volwassenen en kinderen. De volwassenen overleggen met elkaar in de Verenigde Naties en hebben via de *Universele Verklaring van de Rechten van de Mens* enkele zaken geregeld die voor alle mensen gelijk moeten zijn: iedereen moet bijvoorbeeld elke dag voldoende kunnen eten, drinken en slapen. Kinderen zijn natuurlijk ook mensen en dus zouden de Rechten van de Mens ook voor hen bestemd moeten zijn. Maar ... er zijn verschillen tussen kinderen en volwassenen. Grote verschillen soms. Kinderen spelen. Kinderen zien de dingen anders. Kinderen begrijpen de dingen anders. Daarom is apart opgeschreven hoe de wereld er voor kinderen uit zou moeten zien. In 1959 is om die reden de *Verklaring van de Rechten van het Kind* uitgegeven. In die verklaring zijn vooral sociale rechten opgenomen: rechten die regeringen ertoe verplichten goed voor hun burgers -in dit geval kinderen- te zorgen.

Dertig jaar na de *Verklaring van de Rechten van het Kind* nemen de Verenigde Naties op 20 november 1989 het *Verdrag inzake de Rechten van het Kind* aan. Het verdrag omvat alle soorten rechten. Dus ook culturele rechten als 'Kinderen van etnische minderheden hebben recht op deelname aan de eigen cultuur, godsdienst en taal' en politieke rechten als het 'verbod op marteling en levenslange opsluiting van kinderen'. Zoals u misschien zal opvallen, komt een aantal rechten uit het *Verdrag inzake de Rechten van het Kind* sterk overeen met algemene mensenrechten, bijvoorbeeld het recht op leven. Maar er zijn ook rechten opgenomen die alleen voor kinderen gelden:

- Een kind heeft recht om bij beide ouders te wonen. Als de ouders gescheiden zijn, heeft het kind recht om beide ouders om te gaan zoals het zelf wil.
- Kinderarbeid is verboden.
- Kinderen moeten beschermd worden tegen oorlogsgeweld. Kinderen jonger dan 15 jaar mogen niet in militaire dienst.

De officiële tekst van het *Verdrag inzake de Rechten van het Kind* kunt u vinden op de website van het Platform Mensenrechteneducatie, waarvan het Centrum voor Mondiaal Onderwijs deel uitmaakt: <http://www.cmo.nl/plaform-mre/rvhk.html>.

Op deze website vindt u ook een vertaling voor kinderen vanaf 10 jaar:

<http://www.cmo.nl/plaform-mre/II-rvhk.html>, die ook in deze lesbrief als bijlage is opgenomen. Het is aan u als leerkracht om in te schatten of de tekst ook te gebruiken is voor uw leerlingen.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET / ò CMO INTRODUCTIE - III

De lesbrief gaat uit van de kinderrechten die in 1959 en 1989 zijn aangenomen, zonder dat de leerlingen de teksten exact hoeven te kennen. Centraal staat de inleving in het belang van de kinderrechten, voor henzelf en voor kinderen elders op de wereld.

Doelgroep

Leerlingen van de groepen 5 en 6 van het basisonderwijs (8-10 jaar)

Vakken en kerndoelen

Leergebiedoverstijgende kerndoelen

Werkhouding

1 De leerlingen hebben belangstelling voor de wereld om hen heen en ze zijn gemotiveerd deze te onderzoeken:

b: ze kunnen relevante informatie zoeken en deze gebruiken;

c: ze hebben plezier in het leren van nieuwe dingen.

Sociaal gedrag

5 De leerlingen leveren een positieve bijdrage in een groep:

a: ze gaan respectvol met de anderen om;

d: ze durven in de groep voor hun eigen standpunt uit te komen;

g: ze nemen verantwoordelijkheid voor de te verrichten taken.

Nederlandse Taal

Domein A: mondelinge taalvaardigheid

2 De leerlingen kunnen vragen stellen om informatie te verzamelen; deelnemen aan een formeel gesprek

Domein B: leesvaardigheid

5 De leerlingen kunnen hoofdzaken van een informatieve tekst weergeven; bij een betogende tekst de hoofdlijn van het betoog aangeven en weergeven hoe hun mening zich verhoudt tot de mening in de tekst.

6 De leerlingen kunnen algemeen gebruikte schriftelijke informatiebronnen hanteren.

Domein C: schrijfvaardigheid

8 De leerlingen kunnen hun gedachten, ervaringen, gevoelens en bedoelingen uiten, bijvoorbeeld in een verhaal (...) of toneel.

Oriëntatie op mens en wereld

Aardrijkskunde

Domein B: ruimtelijke inrichting

8 De leerlingen kunnen beschrijven in welke opzichten dagelijks leven in Nederland overeenkomt of verschilt met het dagelijks leven in landen gelegen in:

➤ Midden- en Zuid-Amerika

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET / ẽ CMO INTRODUCTIE - IV

Samenleving

16 De leerlingen kunnen enkele aspecten van groepen in onze samenleving beschrijven waaronder in elk geval: discriminatie en tolerantie

Gezond en redzaam gedrag

24 De leerlingen weten dat zichzelf en andere mensen sociale en affectieve behoeften hebben:

➤ Ze kunnen opkomen voor zichzelf

➤ Ze kunnen rekening houden met anderen

Kunstzinnige oriëntatie

Domein A: vormgeven

1 De leerlingen kunnen werkstukken maken met een communicatieve functie of een gebruiksfunctie

Doelstellingen

- De leerling kent enkele regels en rechten
- De leerling kent enkele kinderrechten en het belang daarvan voor hun eigen leven en het leven van kinderen elders op de wereld

Dank

Met dank aan Angelika Bauer, Stichting Vredeseducatie en Maria van der Kam voor hun toestemming voor overname van illustraties.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/  CMO WERKBLADEN - 1

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/  CMO WERKBLADEN - 2

Regels en rechten

Als iedereen doet wat hij wil, wordt het een rommeltje. Denk maar eens aan het verkeer. Bij een verkeerslicht mag je niet door rood rijden. Dat leer je op school. Iedereen weet dat.

Iets wat je moet doen of juist niet mag doen, noemen we een 'regel'. Voor het verkeer staan de regels opgeschreven in een wet. Als je toch door rood rijdt, kun je straf krijgen. Dat staat ook in de regels van de wet.

Overall zijn regels. Die regels staan meestal ergens opgeschreven, maar niet altijd.

1. *Sport* Welke sport vind je leuk: _____.

Noem 1 regel van die sport: _____.

Wat zou er gebeuren als die regel niet bestond?

Dan _____.

2. *Thuis*

Mag je thuis altijd doen wat je wilt? _____.

Noem 1 regel die bij jullie thuis geldt: _____.

Wie heeft die regel gemaakt? _____.

Staat die regel ergens opgeschreven? Ja of nee: _____.

3. *De wereld*

Mensen mogen niet zomaar doen wat ze willen. Ze mogen geen bank beroven. Ze mogen niet zomaar iemand slaan. Ze mogen geen kinderen ontvoeren.

Er zijn dus ook regels voor grote mensen.

Weet jij waar die regels zijn opgeschreven?

Die regels staan in _____.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/  CMO WERKBLADEN - 3

10 kinderrechten

1. Discriminatie van kinderen is verboden.

2. Kinderen hebben het recht om te spelen.

3. Kinderen hebben het recht om tot 's avonds laat televisie te kijken.

4. Kinderen hebben het recht om te zeggen wat ze willen.

5. Alle kinderen hebben recht op hulp als ze ziek zijn.

6. Kinderen hebben recht op zakgeld en snoepgoed.

7. Kinderen hebben recht op liefde.

8. Kinderarbeid is verboden.

9. Het is verboden kinderen te ontvoeren en te verkopen.

10. Kinderen hebben het recht om onbeleefd te zijn tegen vreemden.

1. De 10 rechten die je hierboven ziet, staan in een verdrag. Dat verdrag heet: *Verdrag van de Rechten van het Kind*.

In dat verdrag staat ook wanneer je een kind bent. Wat denk jij?

Een kind is iemand tussen 0 en ____ jaar.

2. Niet alle 10 rechten die wij hebben opgeschreven, staan in dat verdrag.

3 van de 10 rechten zijn onzin. Die hebben wij verzonnen. Welke zijn dat?

Niet echt zijn de rechten ____, ____ en ____.

3. Kun je 3 nieuwe rechten verzinnen? Wat vinden jullie belangrijk voor kinderen?

Onze kinderrechten zijn:

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ 8CMO WERKBLADEN - 4

Een tekening van het belangrijkste kinderrecht

1. Maak hieronder een tekening van het kinderrecht dat jij het meest belangrijk vindt.
2. Geef aan waarom dit kinderrecht volgens jou zo belangrijk is:
Dit kinderrecht vind ik belangrijk, omdat _____

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ 8CMO WERKBLADEN - 5

Het verhaal van Rivaldo uit Bolivia

"Meneer, meneer, mag ik uw schoenen poetsen?"

De stem van de jongen komt bijna niet boven het lawaai van het verkeer in Potosi uit. Hoe oud zou hij zijn? Negen jaar, tien jaar? Het is moeilijk te schatten. Hij is nog klein, maar ziet er al wijs uit. Als iemand die al veel heeft meegemaakt.

Hij heeft zijn kistje al open gedaan en schoensmeer en een borstel te voorschijn gehaald. Ik knik en hij begint snel te poetsen. Ik vergeet om te vragen hoe duur het is, maar dat maakt niet uit. Een klein kind als hij kan nooit veel vragen.

Terwijl ik wacht, duikt er ineens een ander gezicht op. "Sinaasappelen, meneer? Ze zijn lekker en niet duur!" "Oké, geef maar een zak", zeg ik. "Kauwgum, meneer?"

Waar ze ineens vandaan komen, weet ik niet. Ik ben omringd door straatkinderen. Ik koop van allemaal wat.

"Waarom doen jullie dit? Waarom gaan jullie niet naar school?", vraag ik hen. Ze beginnen luid te lachen. "Naar school, meneer? School is voor rijkeluijskinderen."

"Pssst, pas op! El Lupino (= de Wolf)"

Voor ik er erg in heb, is de hele groep verdwenen. Ook mijn schoenenpoetsers. En ik heb hem nog niet eens betaald. Aan de overkant komt een groep oudere jongens aangelopen. Kennelijk een van de vele jeugdbendes.

Een paar dagen later kom ik bij toeval mijn kleine schoenenpoetsers weer tegen. "Hé jij daar, kom eens hier!" Aarzelend komt hij. Hij vertrouwt het niet. "Je krijgt nog geld van mij, voor het schoenenpoetsen een paar dagen geleden. Dan herkent hij mij en begint te lachen. Dankbaar neemt hij wat kleingeld aan.

"Waarom waren jullie zo snel verdwenen?", vraag ik hem. "Zij jagen ons altijd weg", zegt hij, "Zij zijn de baas in de buurt. Iedereen is bang voor ze. Als ze zien dat je in hun buurt werkt, slaan ze je in elkaar."

"Hoe heet je?". "Rivaldo, meneer." "En hoe oud ben je, Rivaldo?" "Elf, meneer." "Waarom poets je schoenen, Rivaldo?" "Ik moet toch eten, meneer."

"Kun je thuis niet eten?" "Ik kon niet meer thuis."

"Niet meer thuis? Heb je dan geen vader en moeder?" "Jawel, meneer en vroeger was het best wel goed. Vroeger woonden we op een boerderij. We hadden allemaal te eten. Maar de grote boer, de baas van de boerderij, ontsloeg mijn vader. We moesten weg. Toen hadden we ook geen plek meer om te wonen. We zijn naar de stad, hier naar Potosi, gegaan. We hebben met z'n allen een huisje van afvalhout en rietmatten gebouwd. Één kamer hadden we met z'n allen. Mijn vader kon geen werk krijgen. Toen stuurde hij ons naar de stad om geld te verdienen. Als we niet genoeg thuis brachten, kregen we slaag. Het werd steeds erger. Nu kom ik niet meer thuis."

"Waar slaap je dan?" "Oh, overal."

"En je moeder? Heb je geen moeder?" "Jawel, soms wou ik dat bij mijn moeder was. Maar ze heeft het druk. Ze heeft veel kinderen, meneer."

Dan pakt hij zijn spullen weer bij elkaar en verdwijnt.

Drie dagen later hoor ik ineens iemand roepen: "Hallo, meneer." Het is Rivaldo. Aan z'n hand heeft hij een jonger kind. "Dit is mijn broertje, meneer." "Zo hallo, hoe heet jij?" "Gato." "Hoe oud ben je?" "Vijf." "Wat heb je daar?" "Kauwgom." "Wat ga je daar mee doen?" "Verkopen."

Verkopen, een kind van vijf? Ik weet niet meer wat ik moet zeggen...

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ðCMO WERKBLADEN - 6

1. Welke kinderrechten kun je uit het verhaal van Rivaldo halen?
2. Kinderen als Rivaldo en Gato noemen ze straatkinderen. Vind je dat een goede naam?
3. Wat doen straatkinderen overdag?
4. Waar zijn ze 's nachts?
5. Waarom leven ze op straat?
6. Hoe komen ze aan hun geld?
7. Hoe zien ze eruit?
8. Wat lijkt je leuk in het leven van Rivaldo?
9. Wat lijkt je niet leuk in het leven van Rivaldo?
10. Wat denk je dat Rivaldo het liefst zou willen?
11. Maak het verhaal af. Wat zou je tegen Rivaldo en Gato zeggen?

Rollenspel:

Je vader en moeder sturen je de straat op om geld te verdienen. Je krijgt een beetje geld mee. Daar kun je voor jezelf iets van kopen, maar misschien ook iets anders dat je dan verkoopt of kunt gebruiken om geld er mee te verdienen.

- Bedenk samen met een groepje van vijf kinderen wat jullie gaan doen.
- Wat gaan jullie kopen?
- Wat gaan jullie daarmee doen?

Vervolgens spelen jullie samen voor de klas jullie 'beroep'. De rest van de klas moet raden hoe jullie aan geld komen. Na het rollenspel beantwoorden jullie de volgende vragen:

- Zou je van de verkoop kunnen leven?
- Wat zou je doen als je een dag lang niets verkoopt?
- Je dag ziet er heel anders uit dan nu. Waar zou je allemaal geen tijd meer voor hebben als je geld moet verdienen?

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ðCMO WERKBLADEN - 7

Kruiswoordraadsel

Vragen

- 1 Een kind dat jonger is dan 6 jaar, noemen we een **k**.....
- 2 Ongelijke behandeling van mensen is **d**.....
- 3 Als je nog geen 18 jaar bent, ben je **m**.....
- 4 Je gaat naar school, want je hebt recht op **o**.....
- 5 Je ouders zijn verplicht je eten te geven, want je hebt recht op **v**.....
- 6 Als je 10 jaar bent, mag je niet werken. **K**..... is namelijk verboden.
- 7 Samen zijn je vader en je moeder je **o**.....
- 8 Alle mensen zijn **g**.....
- 9 Je ouders zijn verplicht je te **b**..... tegen geweld.
- 10 De een is blank, de ander is zwart. Ze hebben een verschillende **h**.....
- 11 In de zomer ga je een paar weken niet naar school. Je hebt dan **v**.....
- 12 Als een jongen en een meisje van elkaar houden, zijn ze **v**.....

13 Bij je geboorte moeten je papa en mama je een **n**..... geven.

1. Vul de woorden in het kruiswoordraadsel op de volgende bladzijde in.

Welk woord kun je in de dikke hokjes van boven naar beneden lezen?

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ò CMO WERKBLADEN - 8

Kruiswoordraadsel

1 K

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

Het gevonden woord is : _____.

Straat-

verkoopstertjes

in Nicaragua

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ò CMO WERKBLADEN - 9

Rebus

De oplossing is:

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ò CMO WERKBLADEN - 10

Een kijkdoos maken

We gaan een kijkdoos maken. Daarmee kun je aan anderen laten zien wat jij belangrijk vindt. Je gaat een doos maken over een van de kinderrechten. Jij mag kiezen over welk kinderrecht, want het is jouw doos.

Straks als alle dozen klaar zijn, maken we daar een kleine tentoonstelling van. Dan kan iedereen alle dozen bekijken.

Foto:

Stichting Vredeseducatie

We maken de doos in stappen.

Stap 1: Denk eerst goed na over wat je in je doos wilt laten zien.

Welk kinderrecht ga je uitbeelden?

Stap 2: Ga eerst op zoek naar de dingen die je wilt laten zien. Dat kunnen plaatjes uit tijdschriften zijn, of dingen die je zelf van karton maakt.

Stap 3: We maken eerst in een van de korte zijanten een kijkgaatje. Dat moet niet al te groot zijn, maar ook niet al te klein.

Stap 4: We beginnen met de buitenkant. Een doos heeft 4 zijanten. Die kun je beplakken met etiketten of met mooie plaatjes uit een tijdschrift. Je kunt ook tekeningen maken en die opplakken. Aan de zijanten moeten anderen kunnen zien waar de doos over gaat. Het kijkgaatje moet je natuurlijk vrij laten.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/  CMO WERKBLADEN - 11

Stap 5: Nu gaan we verder met de binnenkant van de doos. Wil je die een mooi kleurtje geven of plak je er een plaatje tegen aan? Denk er goed aan dat straks in het midden van de doos dingen neergezet worden, waardoor een deel van de binnenkant niet meer te zien is.

Stap 6: Nu komt het echte werk. Plak de dingen in die je wilt laten zien. Dat kunnen plaatjes zijn die je tegen een kartonnetje hebt geplakt of voorwerpen. Plak alles pas echt goed vast als je zeker weet dat alles goed staat. Je kunt niet zomaar meer veranderen!

Stap 7: De deksel. Als je de deksel op de doos doet, is het donker en ziet niemand meer iets.

Je moet daarom zorgen dat er licht door de deksel valt. Eerst maak je een groot gat in de deksel. Daarna plak je een velletje cellofaan of doorzichtig plastic tegen de deksel.

Stap 8: Deksel erop en klaar. Nu moet je nog een verhaaltje bedenken dat je vertelt als je iemand de doos laat zien. Oefen het vertellen eerst in de klas.

Foto:

Stichting Vredeseducatie

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/  CMO WERKBLADEN - 12

BIJLAGE

Verdrag inzake de Rechten van het Kind, aangenomen in 1989 door de landen van de Verenigde Naties

Deel I

Artikel 1

Een kind is een menselijk wezen onder de achttien jaar.

Artikel 2

Discriminatie van kinderen is verboden.

Artikel 3

Maatregelen (zoals wetten en afspraken tussen ouders die gescheiden zijn) moeten uitgaan van wat het beste is voor kinderen.

Artikel 4

Een regering is verplicht om wetten te maken, die uitgaan van dit Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Artikel 5

Regeringen moeten respecteren dat ouders als eersten goed voor hun kinderen moeten zorgen.

Artikel 6

Ieder kind heeft recht op leven. Regeringen moeten ervoor zorgen dat kinderen zo goed mogelijk kunnen overleven en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen.

Artikel 7

Een kind heeft recht op een naam en nationaliteit.

Artikel 8

Regeringen moeten erop toezien dat kinderen hun eigen identiteit (waaronder hun naam, nationaliteit en familierelaties) kunnen behouden.

Artikel 9

Een kind heeft recht om bij beide ouders te wonen. Als de ouders gescheiden zijn, heeft het kind recht om met beide ouders om te gaan zoals het zelf wil.

Artikel 10

Ook als de ouders in verschillende landen wonen, hebben kinderen het recht om met beide ouders om te gaan. Zij hebben dan het recht om zonder enige hinder tussen beide landen heen en weer te reizen.

Artikel 11

Regeringen moeten er echter ook op toezien dat kinderen niet gedwongen worden te reizen als ze dat niet willen in of dat ze niet meer terug mogen komen naar het land

waar ze woonden voor ze op reis gingen.

Artikel 12

Wanneer er maatregelen worden gemaakt die met kinderen te maken hebben (zoals afspraken tussen gescheiden ouders), moet aan kinderen gevraagd worden wat zij er zelf van vinden.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ 8CMO WERKBLADEN - 13

Artikel 13

Een kind heeft recht om te zeggen wat het wil. Ieder kind heeft recht om informatie te zoeken waar het wil (via radio, televisie, kranten uit binnen- of buitenland).

Artikel 14

Een kind heeft recht op het kiezen van zijn eigen godsdienst. Een kind heeft het recht om te denken wat het wilt.

Artikel 15

Een kind heeft het recht om zich bij een vereniging aan te sluiten en te vergaderen.

Artikel 16

Regeringen mogen zich niet zomaar met de privacy, familie of gezin van een kind bemoeien. Ook met de correspondentie van kinderen (bijvoorbeeld brieven) mogen ze zich niet zomaar bezighouden.

Artikel 17

Een kind heeft recht op het lezen van boeken, op het luisteren naar programma's op de radio, op het kijken naar de televisie. Er moeten programma's voor kinderen zijn die aansluiten bij hun leeftijd en hun herkomst (godsdienst, cultuur e.d.).

Artikel 18

Ouders moeten hun kinderen goed opvoeden.

De regering moet erop letten dat ouders kinderen niet mishandelen.

Artikel 19

Regeringen moeten ervoor zorgen dat kinderen beschermd worden tegen lichamelijk of geestelijk geweld, verwaarlozing, verwondingen of (seksueel) misbruik.

Artikel 20

Kinderen die tijdelijk of voor altijd niet meer bij hun familie kunnen wonen (bijvoorbeeld omdat ze geen ouders meer hebben), hebben recht op speciale bescherming en hulp.

Artikel 21

Kinderen hebben recht op adoptie als dat voor hen het beste is.

Artikel 22

Kinderen die vluchteling zijn, hebben recht op speciale bescherming.

Artikel 23

Kinderen die een handicap hebben, hebben recht op speciale hulp waardoor ze zoveel mogelijk een normaal leven kunnen leiden.

Artikel 24

Alle kinderen hebben recht op hulp wanneer ze ziek zijn.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ 8CMO WERKBLADEN - 14

Artikel 25

Kinderen die verzorgd worden (bijvoorbeeld in een ziekenhuis) hebben er recht op dat van tijd tot tijd wordt bekeken of de behandeling die ze krijgen wel de beste behandeling voor hen is.

Artikel 26

Een kind heeft recht om te profiteren van de goede omstandigheden in zijn land (werk, cultuur, sociale zorg).

Artikel 27

Een kind heeft recht op een manier van leven waardoor het normaal kan groeien en zich kan ontwikkelen.

Artikel 28

Een kind heeft recht op (gratis) onderwijs.

Artikel 29

Onderwijs aan kinderen moet ervoor zorgen dat ze een eigen persoonlijkheid kunnen ontwikkelen en dat ze hun talenten kunnen ontplooien.

Artikel 30

Kinderen van 'etnische minderheden' (bijvoorbeeld buitenlandse werknemers in Nederland, indianen) hebben recht om gebruik te maken van de eigen cultuur, godsdienst en taal.

Artikel 31

Een kind heeft recht op vrije tijd. Een kind heeft recht om te spelen en deel te nemen aan activiteiten die bestemd zijn voor kinderen.

Artikel 32

Kinderarbeid is verboden.

Artikel 33

Kinderen moeten worden beschermd tegen drugsmisbruik.

Artikel 34

Kinderen moeten beschermd worden tegen seksueel misbruik (ze mogen geen prostituee zijn; het is verboden kinderen mee te laten doen aan pornografie).

Artikel 35

Het is verboden kinderen te ontvoeren, verkopen of verhandelen.

Artikel 36

Regeringen zullen kinderen ook beschermen tegen iedere andere vorm van uitbuiting of mishandeling.

Artikel 37

Als kinderen gearresteerd worden, hebben ze recht op een goede behandeling. Ze mogen niet gemarteld worden. Ze mogen niet de doodstraf krijgen of levenslang worden opgesloten.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ð CMO WERKBLADEN - 15

Artikel 38

Kinderen moeten beschermd worden tegen oorlogsgeweld. Kinderen jonger dan vijftien jaar mogen niet in militaire dienst.

Artikel 39

Voor kinderen die slachtoffer zijn van geweld wordt al het mogelijke gedaan om ze er weer boven op te helpen.

Artikel 40

Kinderen die een misdaad begaan hebben, hebben recht op een eerlijk proces. Ze hebben recht op de hulp van een advocaat en mogen niet tot een schuldbekenenis gedwongen worden.

Artikel 41

Wanneer door bestaande wetten of verdragen kinderen het beter hebben dan ze het zouden krijgen met dit Verdrag inzake de Rechten van het Kind, dan gaan die wetten en verdragen voor. Dat wil zeggen dat regeringen met dit verdrag kinderen niet mogen benadelen.

Deel II; (over de naleving van het verdrag)

Artikel 42

Regeringen verplichten zich om ouders en kinderen te attenderen op de rechten uit dit verdrag.

Artikel 43

Er wordt een Comité voor de Rechten van het Kind opgericht. De tien leden van het

Comité zijn deskundigen die gekozen worden.

Artikel 44

Twee jaar na invoering en vervolgens om de vijf jaar bekijkt het Comité of landen de verplichtingen nakomen, die ze op zich nemen door dit verdrag te ondertekenen.

Artikel 45

Deskundige organisaties (bijvoorbeeld Unicef) hebben recht om zich tot het Comité te wenden.

Deel III; (over de invoering van het verdrag)

Artikel 46

Het verdrag kan door alle landen ondertekend worden.

Artikel 47

Het verdrag dient door regeringen te worden geratificeerd (dat wil zeggen: goedgekeurd door de meerderheid van de politieke partijen van een land).

Artikel 48

Landen kunnen ook op later tijdstip nog toetreden tot de ondertekenaars van dit verdrag.

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ðCMO WERKBLADEN - 16

Artikel 49

Dit verdrag treedt in werking als twintig landen het hebben ondertekend.

Artikel 50

Ieder land heeft het recht om veranderingen en aanvullingen op dit verdrag voor te stellen. Deze veranderingen en aanvullingen krijgen geldigheid wanneer de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties met tweederde meerderheid ermee eens is.

Artikel 51

Wanneer landen een voorbehoud maken op het verdrag zal de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties dit bekend maken aan andere landen. Een voorbehoud dat indruist tegen de geest en het doel van het verdrag zal niet worden geaccepteerd.

Artikel 52

Een regering kan dit verdrag schriftelijk opzeggen. Het verdrag blijft dan voor dat land nog één jaar geldig.

Artikel 53

De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties zal dit verdrag bewaren.

Artikel 54

De Arabische, Chinese, Engelse, Franse, Russische en Spaanse teksten van dit verdrag liggen ter inzage bij de Secretaris-Generaal.

Vertaling: Harry de Ridder

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ðCMO HANDLEIDING - 1

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ ðCMO HANDLEIDING - 2

Vooraf

Op de werkbladen is ruimte gelaten voor het invullen van teksten, tekeningen e.d. bij de opdrachten. Laat leerlingen de opdrachten uitvoeren en vraag een of twee hun tekst voor te lezen of te laten zien wat ze hebben getekend. Als er in groepen gewerkt dient te worden, is dat hieronder steeds aangegeven.

Regels en rechten

Werkblad 2 is bedoeld om leerlingen te laten nadenken over de begrippen 'regels' en 'rechten'. Zonder regels zou het maar een wanboel worden in elk aspect van de maatschappij (sport, thuis, buitenshuis enz.). Werkblad 2 is een opmaat voor de kinderrechten op werkblad 3.

Laat de leerlingen de opdrachten individueel invullen; daarna bespreekt u ze per onderdeel kort klassikaal. U kunt deze opdrachten ook mondeling met de klas

bespreken, zonder het werkblad te gebruiken. 10-15 minuten is voor deze opdracht voldoende.

1. -

2. -

3. Antwoord bij de 'wereld': 'verdragen' en 'verklaringen'. Als leerlingen hier 'wetten' zeggen is dat ook goed. De belangrijkste is natuurlijk de *Universele Verklaring van de Rechten van de Mens*. Het is echter maar de vraag of leerlingen die kennen.

10 Kinderrechten

Werkblad 3 introduceert kort de kinderrechten. Het is niet van belang dat de kinderen precies weten hoe en wanneer ze zijn ingesteld. Het is belangrijker dat ze weten dát ze er zijn. Trek voor dit werkblad maximaal 20 minuten uit.

1. Een kind is iemand tussen 0-18 jaar (zo staat in het verdrag)

2. Niet echt zijn de rechten 3, 6 en 10.

3. Laat de kinderen bij de laatste opdracht in kleine groepen, met twee of drie, drie rechten verzinnen. Neem alle rechten die ze noemen serieus.

Schrijf ze eventueel op het bord om zo tot een overzicht te komen.

Een tekening van het belangrijkste kinderrecht

Van de tekeningen kunt u eventueel een kleine tentoonstelling in de klas maken. Als u denkt dat de al eerder genoemde vertaling van het kinderrechten-verdrag (<http://www.cmo.nl/plaform-mre/ll-rvhk.html>) voor uw leerlingen geschikt is, kunt u ze ook een kinderrecht uit deze uitgebreidere lijst laten halen.

Het verhaal van Rivaldo uit Bolivia

Het verhaal van Rivaldo kunt u zelf voorlezen of uw leerlingen om beurten laten lezen. U kunt ook de verschillende citaten door verschillende mensen laten voorlezen.

In dat geval zijn de volgende 'rollen' te onderscheiden:

- De ik-persoon
- Rivaldo
- Enkele andere straatkinderen
- Gato

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ & CMO HANDLEIDING - 3

De vragen 1-10 kunt u ook via een klassikaal gesprek behandelen. Probeer in het gesprek het dagelijks leven van straatkinderen duidelijk te krijgen.

1. Verbod op kinderarbeid, recht op spelen, recht op liefde (van werkblad 3) + Recht op onderwijs, recht op bescherming tegen geweld, recht op onderdak (uit <http://www.cmo.nl/plaform-mre/ll-rvhk.html>)

11. Opdracht 11 is een kleine schrijfopdracht die de leerlingen het best individueel kunnen uitvoeren.

Rollenspel

Stel groepjes van 5 leerlingen samen. Laat de kinderen eerst per groepje onderling een straatkinderenberoep bedenken en bedenken hoe ze hun beroep gaan uitbeelden. Laat de groepjes om beurten hun beroep uitbeelden. De rest van de klas moet raden om welk beroep het gaat.

Na het spelen van de verschillende rollenspellen, bespreekt u gezamenlijk de vragen onderaan de tweede pagina van werkblad 5.

Werkbladen 6-8

De werkbladen 6, 7 en 8 zijn bedoeld als afsluiting. Als u wat minder tijd aan de afsluiting wilt besteden, kunt u kiezen voor de werkbladen 6 en/of 7.

Als u meer tijd heeft, kunt u kiezen voor werkblad 8 (het maken van een kijkdoos).

Kruiswoordraadsel

U kunt leerlingen het kruiswoordraadsel individueel of in tweetallen laten invullen. Eventueel laat u de leerlingen kiezen voor het kruiswoordraadsel of de rebus (werkblad 7).

1 K L E U T E R

2 D I S C R I M I N A T I E

3 M I N D E R J A R I G
4 O N D E R W I J S
5 V O E D S E L
6 K I N D E R A R B E I D
7 O U D E R S
8 G E L I J K
9 B E S C H E R M E N
10 H U I D K L E U R
11 V A K A N T I E
12 V E R L I E F D
13 N A A M

Het gezocht woord is uiteraard: **k i n d e r r e c h t e n**

INTERNATIONALE DAG VAN DE RECHTEN VAN HET KIND

© STICHTING KENNISNET/ è CMO HANDLEIDING - 4

Rebus

De oplossing van de rebus is: De rechten van het kind gelden altijd en overal voor ieder kind.

Een kijkdoos maken

De werkvorm is ontleend aan 'Een andere kijkdoos' (uitverkocht) en 'Normaal anders' van Stichting Vredeseducatie, Biltsestraatweg 160, 3573 PS Utrecht, tel. 030-2723500, <http://www.vredeseducatie.nl>.

Het maken van een kijkdoos kost zo'n 90 minuten. U en uw leerlingen dienen van tevoren enig voorwerk te verrichten, zoals het meenemen van kranten, tijdschriften en voorwerpen die in de kijkdoos geplakt zullen worden. Verder dient er voldoende materiaal als scharen, lijm en (schoen)dozen aanwezig te zijn.

Tips:

Kinderen hebben de neiging om grote dingen vooraan te plakken. Uiteindelijk is daardoor minder te zien.

Wijs hen hierop. Kleine voorwerpen op de voorgrond maken het ruimtelijk effect ook groter.

Volg verder de stappen van het werkblad goed. Eventueel mogen de leerlingen ook samen een kijkdoos maken.

Links

<http://www.cmo.nl/plaform-mre/rvhk.html>

De officiële tekst van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind

<http://www.cmo.nl/plaform-mre/II-rvhk.html>

De Rechten van het Kind in een voor leerlingen begrijpelijke taal

<http://www.unicef.nl>

Website van het Kinderfonds van de Verenigde Naties met veel weetjes over kinderrechten

<http://www.kinderrechten.nl>

Alles over de kinderrechten